

Respons

India: Politiet i India

- Organisering og lovverk
- Utdanning, bemanning og arbeidsvilkår
- Korrupsjon
- Behandling av anmeldelser om straffbare handlinger/*First Investigation Report* (FIR)
- Vold begått av politiet
- Sårbare grupper
- Klageadgang på politiet

Organisering og lovverk

India er en forbundsstat inndelt i 28 delstater og 7 unionsterritorier, hvis myndighet og ansvar er bestemt gjennom grunnloven. Delstatene har relativt stor grad av selvstyre, mens unionsterritoriene styres fra sentralmyndighetene (i Delhi) og har ingen egne regjeringer eller politiske forsamlinger.

Artikkel 246 i grunnloven stadfester at opprettholdelse av lov og orden, herunder politi, domstol og fengsler, faller inn under delstatens myndighet (CHRI 2008, s. 2).

Hver delstat og unionsterritorium har sin egen politistyrke, samt egne lover og forskrifter. Gjeldende regelverk blir beskrevet i politiets håndbøker for hver delstat. Rammebetingelsene for politiet vil variere mellom de ulike delstatene og unionsterritoriene. Til tross for ulikheter, er politiets arbeidsoppgaver og struktur likevel relativt sammenfallende på landsbasis, da politiet enten er styrt av politiloven av 1861 (Police Act) eller en nyere vedtatt politilov på delstatsnivå som, i henhold til en høyesterettsdom av 2006, skal være tuftet på den gamle politiloven (CHRI 2008, s. 8).¹

¹ Høyesterettsdommen fra 2006 tilsier at delstatsmyndighetene og sentralmyndighetene skal erstatte politiloven fra 1861 med en ny. De 15 delstatene som har gjort dette, er Assam, Bihar, Chhattisgarh, Gujarat, Haryana,

Den indiske straffeloven (*Indian Penal Code*), Straffeprosessloven (*Code of Criminal Procedure*) og loven om bevisførsel (*Indian Evidence Act*) er gjeldende for størstedelen av landet (CHRI 2008, s. 3, 8).²

Politiet i delstatene ledes av en generaldirektør (*Director/Inspector General of Police*). Hver delstat er inndelt i ulike områder (*ranges*) som er under administrativ kontroll av en visegeneralinspektør (*Deputy Inspector General of Police*). Enkelte stater har også et administrativt nivå som kalles soner (*zones*), som består av to eller flere områder (*ranges*). Alle områdene (*ranges*) består av flere distrikter, som igjen er inndelt i underavdelinger (*subdivisions*). Underavdelingene ledes av *Assistant/Deputy Superintendent of Police*, og er igjen inndelt i politistasjoner. Enkelte delstater har også et administrativt nivå mellom underavdelingene og politistasjonene som kalles politisirkler (*circles*), og som ledes av *Inspector of Police*. Delstatene har i tillegg egne væpnede styrker og etterforskningsorganer (CHRI 2008, s. 9-13; National Portal of India 2011).

Enkelte store byer i India, som blant annet Delhi, Kolkata, Mumbai, Chennai, Bangalore og Hyderabad, har en egen politistyrke direkte underlagt en politikommisær – *Commissioner of Police* (National Portal of India 2011).

Sentralmyndighetene, ved Innenriksdepartementet, har ansvar for politiet i de syv unionsterritoriene, samt de sentrale politistyrkene, landets paramilitære styrker³, interne etterretningsorganisasjoner og den landsdekkende polititjenesten (*India Police Services*) (CHRI 2009, s. 6). Innenriksdepartementet i India opplyste i 2013 (som sitert i en avisartikkel) at det arbeidet 15 58 117 personer innen politivesenet, og at det var totalt 15 000 politistasjoner i landet (Hindustan Times 2013).

Utdanning, bemanning og arbeidsvilkår

Det er forskjellige krav til ulike stillinger i politiet, både når det gjelder alder og utdanning. *The National Police Commission* anbefaler en nedre aldersgrense på 17 år for rekruttering til stillingen av lavest rang innen politiet, nemlig politikonstabel/politibetjent (*constable*) (CHRI 2008, s. 34). I de fleste delstatene er det krav om bestått videregående skole (*high school*) for å bli politikonstabel. Enkelte delstater (som Bihar, Nagaland og Tripura) godkjenner imidlertid et lavere utdanningsnivå. En politikonstabel må også bestå både en skriftlig, en fysisk og en medisinsk test. De fleste delstatene har egne treningsskoler for politikonstabler, og høyere utdanningsinstitusjoner (*college*) for utdanning av personer med rang fra *sub-inspector* og høyere (CHRI 2008, s. 34; CHRI 2012, s. 6-7; Home Office 2012, s. 37).

Indian Police Services har nasjonalt ansvar for opplæring av ledere innen politiet. Alle overordnede og ledende stillinger innen politiet på statlig- og unionsterritoriums nivå blir rekruttert og bemannet via *Indian Police Services* (U.S. Department of State 2014, s. 12; National Portal of India 2011).

Himachal Pradesh, Karnataka, Kerala, Meghalaya, Orissa, Punjab, Rajasthan, Sikkim, Tripura og Uttarakhand (Prasad 2012, s.2; Mishra 2013).

² *Indian Penal Code* av 1860 og *Code of Criminal Procedure* av 1973 er ikke gjeldende for Jammu og Kashmir (Home Office 2012, s. 68).

³ Paramilitære styrker, som *Central Reserve Police Force*, *Border Security Force*, *Indo-Tibetan Border Police* og *National Security Guards*, er væpnede politiorganer med organisatorisk struktur som hæren. De bistår politiet i spesielle situasjoner, blant annet hendelser med sivil uro eller opprør og anti-terrorvirksomhet (CHRI 2009, s. 6).

Ifølge Human Rights Watch (HRW) har politiet mangelfull opplæring, særlig innen etterforsknings- og etterretningsarbeid. Politiets kapasitet til å samle og analysere tekniske bevis er minimal. Det er lite opplæring i hvordan man skal behandle bevismateriale, og ofte er bevis ødelagt når laboratoriet skal gjøre undersøkelser (HRW 2011, s. 26; 2009, s. 14).

Den indiske politistyrken preges også av underbemanning. I 2010 uttalte innenriksministeren at hvis man tok utgangspunkt i FNs anbefalte minimumsrate i fredstid, som tilsier 220 polititjenestemenn per 100 000 innbyggere, manglet India rundt 600 000 politifolk på det daværende tidspunkt (Phadnis 2010).

South Asia Terrorism Portal (SATP u.å.a) opplyser at det i India i 2012 var 138 polititjenestemenn per 100 000 innbyggere. Det er store variasjoner delstatene imellom, der eksempelvis ratioen i Bihar er 67 polititjenestemenn per 100 000 innbyggere, mens Chhattisgarh har en ratio på 174 (SATP u.å.b).

Det er spesielle kvoter for å rekruttere personer til politiet fra såkalte *Scheduled Caste* og *Scheduled Tribes*. I 2011 skal totalt 24 prosent av de ansatte i politiet ha tilhørt *Scheduled Castes* og *Scheduled Tribes* (National Crime Records Bureau 2012, s. 5; CHRI 2012, s. 9).

Det er ingen kvoteordninger for rekruttering av kvinner. I 2013 var det 84 479 kvinner i politiet, hvilket utgjør noe over 5 prosent. På landsbasis eksisterer det om lag 500 såkalte *all-women* politistasjoner. I 2011 var 6,5 prosent av alle ansatte i politiet muslimer (National Crime Records Bureau 2012, s. 5; Hindustan Times 2013; CHRI 2012, s. 9).

Det er lovpålagt at polititjenestemenn er tilgjengelige 24 timer i døgnet, syv dager i uken. Mange arbeider under vanskelige forhold og er overarbeidet. I 2009 gjennomførte Human Rights Watch en stor undersøkelse om politiet i India. Undersøkelsen viste at mange tjenestemenn nesten aldri har en fridag, flere bor i brakker og har ingen tid til å treffe familiene sine. Polititjenestemenn blir rutinemessig satt til å beskytte viktige personer som politikere, forretningsfolk og kjendiser, i stedet for å utføre sine ordinære politioppgaver. Ifølge HRW er det ikke uvanlig at seniorer innen politiet beordrer andre med lavere rang enn dem selv til å arbeide som tjenere for familien (HRW 2009, s. 7, 14, 26, 27).

Politiet har generelt svært begrensede økonomiske midler, og hjelpemidlene er ofte utdaterte eller mangelfulle (CHRI 2008, s. 13). Enkelte politistasjoner på landsbygda mangler elektrisitet (HRW 2009, s. 21). Det er tilfeller der ansatte i politiet bruker sine private mobiltelefoner i tjenesten, da politistasjonen de arbeider ved kun har én telefonlinje tilgjengelig. Politiet generelt har knapphet på transportmidler og drivstoff (HRW 2009, s. 21-22).⁴ Samtidig er det også mange politistasjoner som er utstyrt med, og som benytter seg av, moderne hjelpemidler innen eksempelvis tele- og kommunikasjonsteknologi (IRB 2013).

Human Rights Watch mener at arbeidsforholdene for politiet i India er så vanskelige at de medfører i beste fall forsinkelser, eller i verste fall at politiet mislykkes i sitt arbeid (HRW

⁴ For mer informasjon om kommunikasjon innad i politiet, se respons fra Immigration and Refugee Board of Canada (IRB), India: *Communication between police offices across the country, whether police across India can locate an individual, particularly as a result of registration requirement for employment, housing and education, security checks, and technological surveillance*, <http://irb-cisr.gc.ca/Eng/ResRec/RirRdi/Pages/index.aspx?doc=453988>. Se også *Police communication and collaboration between stations; police communications technology; reasons for state-wide or national search, inter-state arrests*: <http://irb-cisr.gc.ca/Eng/ResRec/RirRdi/Pages/index.aspx?doc=454554>.

2009, s. 21). U.S. Department of State (2014, s. 12) påpeker at det er stor variasjon i landet vedrørende politiets og sikkerhetstyrkenes effektivitet.

Organisasjonen *Commonwealth Human Rights Law Initiative* (CHRI) ga i et møte med Landinfo i New Delhi i november 2011 uttrykk for at politiet i India har svært mye makt. Videre hevdet menneskerettighetsorganisasjonen *Human Rights Law Network* (HRLN) at politiet i India misbruker sin makt (møte New Delhi 2011).

Korrupsjon

Korrupsjon er utbredt i India. For 2013 rangerte Transparency International (TI) India som nummer 94 på en liste hvor 177 land er rangert etter korrupsjonsnivå, og der nummer én er minst korrupt. En vel så viktig indikator på korrupsjonsnivå er TIs korrupsjonsindeks (Corruption Perception Index – CPI) som bedømmer land på en skala fra 0 (svært korrupt) til 100 (svært ren). En CPI på lavere enn 50 indikerer et alvorlig korrupsjonsproblem. India skåret 36 på denne indeksen i 2013 (TI 2013).

I en undersøkelse kalt *Daily Lives and Corruption*, utført av TI i 2010 og 2011 i flere sørasiatiske land, oppgav 54 prosent av de indiske respondentene at de hadde betalt bestikkelser i løpet av det siste året (TI 2011, s. 10). Den samme undersøkelsen viser at politiet oppfattes som den nest mest korrupte institusjonen i India, etter politiske partier, og den tjenesten i landet som flest selv hadde betalt bestikkelser til. 64 prosent av respondentene som hadde vært i kontakt med politiet det siste året, oppga å ha betalt bestikkelser, og hovedårsaken var å få forgang i prosesser (TI 2011, s. 8, 12, 13).

HRW (2009, s. 9) hevder at det er en favoriseringskultur i politiet, og at kun indere med mektige forbindelser kan forvente assistanse og hjelp. Politiet på alle nivåer opplyser at de frykter reprimander eller annen straff dersom de etterforsker enkelte personer med politiske forbindelser (HRW 2009, s. 9).

HRLN mener at korrupsjon innen politiet er “breathhtaking”. Organisasjonen påpeker at korrupsjonen skjer åpent, og viser til en undersøkelse i 2005 der 81 prosent oppgav å ha betalt bestikkelser direkte til en polititjenestemann. HRLN mener dette tyder på at bestikkelseskulturen har blitt institusjonalisert (Shinar 2009, s. 13). Organisasjonen beskriver ellers situasjonen innen politiet slik:

Almost all state police commissions and the National Police Commissions have found misuse by politicians for partisan ends. Police officers feel compelled to comply with illegitimate political directives because they know that disobedience might lead to their transfer to a different post. The police are generally heavily dependent on the executive for appointments, disciplinary measures, salaries, tenure, physical conditions, residency transfers, and the like. Thus, not only is the police force politicized, but it adopts the positions of those currently in power to the detriment of political minorities, poor persons, scheduled castes and tribes, and the generally disempowered (Shinar 2009, s. 9).

Høyesterettsdommen fra 2006, som tilsier at delstatene skal vedta en ny politilov, inneholder tiltak ment for å redusere politisk innblanding i politiarbeidet. Verken sentralmyndighetene eller de fleste delstatsmyndighetene har gjort lite for å implementere tiltakene (HRW 2009, s. 38).

Respons India: Politiet i India

Behandling av anmeldelser om straffbare handlinger/*First Investigation Report (FIR)*

Strafferettslige prosesser starter med at politiet registrerer en *First Information Report (FIR)*, det vil si registrering av en (påstått) hendelse. FIR er et skriftlig dokument utarbeidet av politiet (CHRI 2008, s. 4-5).

En anmeldelse kan leveres enten skriftlig eller muntlig av den som mener seg utsatt for en kriminell handling, av et vitne, eller av en person som på annen måte kjenner til et kriminelt forhold. Dersom anmeldelsen gjøres muntlig, er politiet pålagt å lese dokumentet høyt for vedkommende, som så signerer. Ved anmeldelse over telefon, må den som anmelder, møte ved politistasjonen ved en senere anledning. Politiet skal gi anmelder en kopi av anmeldelsen. Siden februar 2011 har det vært mulig å laste ned registrerte FIR i Delhi via politiets hjemmesider mot et gebyr på 25 Rs (IRB 2011; Governance Knowledge Center 2011).

En anmeldelse leveres som regel til den politistasjonen som dekker området hvor den påståtte hendelsen har funnet sted. Juridisk er det imidlertid mulig å anmelde forholdet ved hvilken som helst politistasjon, som da er forpliktet til å registrere og oversende saken til politistasjonen med jurisdiksjon over åstedet (CHRI 2012, s. 22).

Det videre forløpet i prosessen avhenger av om overtredelse av loven klassifiseres som et av to typer lovbrudd: *cognizable* eller *non-cognizable* jf. straffeprosessloven (Criminal Procedure Code) (CHRI 2008, s. 4-5)⁵.

Cognizable lovbrudd faller inn under den indiske straffeloven (Indian Penal Code) eller under de spesielle og lokale lovene (Special and Local Laws). Lovbrudd som reguleres av straffeloven, omfatter blant annet drap, ran, tyveri, voldtekt, kidnapping og ulike forbrytelser mot barn. Eksempler på *non-cognizable* lovbrudd kan være svindel, forfalskning og bigami (CHRI 2008, s. 4-5; 2012, s. 22).

Ved anmeldelse av lovbrudd definert som *cognizable*, skal politiet registrere saken. I slike saker er politiet autorisert til å arrestere mistenkte uten at det foreligger en arrestordre fra domstolen. Etter at politiet har etterforsket anmeldelsen, vil ansvarshavende ved politistasjonen sende en rapport til dommeren (*magistrate*) i området. Dersom retten ikke finner at det foreligger tilstrekkelig bevis i saken, vil politiets rapport avslutte saken. Dersom det foreligger tilstrekkelig bevis, vil saken bli bragt inn for retten (CHRI 2008, s. 4-5).

Når et lovbrudd er definert som *non-cognizable*, skal politiet nedtegne forholdet i politistasjonens journal (*daily diary*) og henvise personen som ønsker å anmelde lovbruddet, videre til domstolen. Politiet vil først starte etterforskning av saken etter at dommeren har registrert anmeldelsen og utstedt en arrestordre (CHRI 2012, s. 22; IRB 2011).

Politiet i India unnlater i mange tilfeller å ta imot en anmeldelse eller å etterforske et lovbrudd. HRLN hevder at det er "extremely common" at politiet ikke registrerer en FIR (Shinar 2009, s. 14). Flere Landinfo hadde møter med i New Delhi høsten 2011 (ACHR; CHRI; HRLN), var av den oppfatning at mange opplever å bli trakassert av politiet når de forsøker å registrere en FIR, og at det ofte kan være veldig vanskelig å få registrert en FIR.

Kilder innen politiet har opplyst til HRW at de er under politisk press for å redusere kriminalitet i landet, og at dette blant annet gjøres ved å unnlate å registrere en anmeldelse. Polititjenestemenn hevder at de trues med suspensjon fra jobben dersom de registrerer for

⁵ Landinfo kjenner ikke til norske begreper som er dekkende for *cognizable* og *non-cognizable* lovbrudd.

mange anmeldelser. Mange unnlater også å ta imot nye anmeldelser grunnet en allerede stor arbeidsmengde (HRW 2009, s. 9).

Både CHRI og HRLN hevdet i møter med Landinfo i New Delhi (2011), at politiet ofte ikke ønsker å registrere en FIR, fordi de blir evaluert etter "hvor mye som skjer" i deres hjemdistrikt. Antall FIR i et område blir ansett som en indikasjon på hvor urolig det er i dette området, og hvor bra eller dårlig politiet i dette området utfører jobben sin. Å ha få FIR ved en politistasjon er derfor ansett som bra, og betyr at politiet har stor grad av kontroll i sitt område og har gjort en god jobb. CHRI mente videre at mangel på ressurser er en annen årsak til at politiet ofte er uvillige til å registrere en FIR.

Ifølge HRW (2009, s. 9, 48) krever politiet ofte bestikkelser for å registrere en anmeldelse, og det forventes at offeret for en kriminell handling betaler deler av utgiftene i politietterforskningen.

Ifølge HRLN (møte i New Delhi november 2011) har en større muligheter til å få registrert en FIR hvis en er rik og/eller mektig.

HRW rapporterer at marginaliserte grupper⁶ er mer utsatt for at politiet unnlater å registrere, eller etterforske, deres anmeldelse (HRW 2009, s. 5, 9). I HRWs studie av politiet, fremkommer det at politiet rutinemessig unnlater å registrere anmeldelser fra daliter⁷ og å etterforske kriminalitet rettet mot daliter dersom overgriperne er av høyere kaste. Politiet oppfordrer ofrene i mange slike saker til å løse dette privat eller truer dalitene med en falsk arrest (HRW 2009, s. 49).

Hvis økonomisk velstående, eller personer med politiske kontakter og innflytelse, er involvert i kriminelle handlinger, er det ofte svært vanskelig å få registrert en FIR (anmeldelse) som involverer disse personene (ACHR, møte i New Delhi 2011). HRW (2009, s. 8) mener at politikere, både på lokalt og nasjonalt nivå, nærmest som rutine beordrer politiet til å henlegge etterforskning mot personer med politiske forbindelser, herunder kjente kriminelle.

HRW hevder videre at politikere benytter politiet for å trakassere sine egne politiske motstandere, og at de også beordrer politiet til å registrere falske anklager (FIR) mot sine "fiender". Ulike menneskerettsorganisasjoner har opplyst til HRW at politiet ofte arresterer personer på falskt grunnlag etter anmodning/press fra lokale maktpersoner, og ved bruk av bestikkelser (HRW 2009, s. 8, 59).

HRW rapporterer at polititjenestemenn foretar arrestasjoner (av personer) som hevn mot klager over politivold og bestikkelser. Polititjenestemenn har overfor HRW vedgått bruk av ulovlig tvang og vold⁸ for å oppnå en tilståelse ved fabrikkerte anklager (HRW 2009, s. 9-10).

Vold begått av politiet

India har signert, men ikke ratifisert, Konvensjonen mot tortur og annen grusom, umenneskelig og nedverdiggende behandling eller straff. *Prevention on Torture Bill in India* ble i 2010 vedtatt av underhuset (Lok Sabha) i parlamentet, og er under behandling i overhuset (Rajya Sabha) (Heyns 2013, s. 8).

⁶ Se også punktet om sårbare grupper på side 8.

⁷ Daliter består av ulike grupperinger av kasteløse. Omtales også som *untouchables* – uberørbare. Myndighetene definerer dem som omfattet av *Scheduled Castes*, et begrep brukt i grunnloven.

⁸ HRW bruker begrepet *torture*.

For å beskytte personer mot overgrep i politiets varetekt, har høyesterett utstedt et direktiv som politiet skal følge ved arrestasjoner. Politiet skal blant annet informere slektninger om arrestasjonen, nedtegne hendelsen i sin journal (*diary*), og personen i varetekt skal gjennom en medisinsk undersøkelse annethvert døgn. Direktivet blir imidlertid i liten grad fulgt (HRW 2011, s. 40).

Generelt godtar ikke domstolen tilståelser til politiet som bevis, på grunn av den høye risikoen for bruk av vold i den forbindelse. For at en tilståelse skal kunne brukes som bevis, må den bli gjentatt av tiltalte overfor en dommer (HRW 2011, s. 31). Til tross for at tilståelser sjelden kan benyttes i retten, rapporterer flere kilder at politiet benytter ulik grad av vold for å oppnå tilståelser (U.S. Department of State 2014, s. 8, 11; HRW 2009, s. 11; 2011, s. 33). Også i møter Landinfo hadde i New Delhi i november 2011, hevdet både *Asian Human Rights Commission* (ACHR), CHRI og HRLN at det er utstrakt bruk av vold i varetekt (*Police Detention Centers*), fordi politiet ønsker en tilståelse så raskt som mulig. Når politiet bruker vold for å få (frem) en tilståelse, er det mange uskyldige som tilstår noe de ikke har gjort.

I teorien skal den anholdte fremstilles for en dommer etter 24 timer i varetekt, men i realiteten er det ofte ikke slik. Ifølge HRLN (møte i New Delhi 2011) forekommer det ofte at politiet unnlater å registrere varetektsarrestasjoner, for å unngå å måtte fremstille den arresterte for en dommer innen 24 timer. I en del tilfeller holder politiet personer i varetekt til den anholdte har tilstått, og først når tilståelsen foreligger, registreres det at vedkommende er i politiarrest (varetekt). ACHR fortalte at minst 120 personer hvert år blir drept i varetekt i India. Dette er det antallet som blir rapportert til *National Human Rights Commission* (NHRC). Det reelle tallet er høyere, men det er vanskelig å si hvor omfattende underreporteringen er (ACHR, møte i New Delhi 2011).

Polititjenestemenn har overfor HRW (2009, s. 85) vedgått å ha brukt vold som straff av kriminelle, og som preventivt virkemiddel for å hindre nye kriminelle handlinger. HRLN hevder at politiets bruk av tortur og vold (*torture and violence*) er utbredt (Shinar 2009, s. 11).

AHRC (2013, s. 2) hevder i en rapport om menneskerettigheter i India for 2013 at politiets og sikkerhetsstyrkenes bruk av vold⁹ er endemisk. AHRC gir blant annet følgende beskrivelse av politiets arbeidsmetoder:

Officers lack basic skills and equipments to undertake criminal investigations. Most criminal investigations begin and end with a confession from the suspect, extracted using torture. The practice of torture is so rampant in the country that a police station where torture is not used would be an exception. In fact, most police officers do not know that torture is a crime against humanity. Irrespective of ranks, officers believe that they have a legal right to torture suspects and in fact many do not know how to undertake a criminal investigation without torturing suspects. Many Magistrates also believe that a police officer torturing a subject is an acceptable form of investigation (AHRC 2012, s. 26).

I HRWs omfattende rapport fra 2009 om politiet i India (s. 68- 69) fremkom det at ofre for politivold som oftest hadde opplevd slag med bataljon eller bambuskjeeper. For å oppnå tilståelse, ble det blant annet rapportert om bruk av elektriske støt, søvnforstyrrelser og slag mot fotsålene.

⁹ AHRC bruker ordet *torture*.

I august 2013 opplyste Innenriksdepartementet at det, i perioden fra april 2012 til midten av februar 2013, var blitt registrert 318 saker vedrørende tortur i varetekt, samt 126 dødsfall i varetekt (U.S. Department of State 2014, s. 8).

I perioden fra 2001 til 2010 registrerte NHRC 14 231 dødsfall i politiets og rettsvesenets varetekt (ACHR 2011, s. 1).

Ifølge U.S. Department of State blir det rapportert om at politiet og sikkerhetsstyrker står bak utenomrettslige drap som *encounter killings* på mistenkte kriminelle (U.S. Department of State 2014, s. 3). I slike saker er politiet som oftest eneste øyenvitner, og drapene er som regel utført av polititjenestemenn av lav rang. Hyppigheten av slike drap er vanskelig å stadfeste, og omstendighetene er ofte uklare (HRW 2009, s. 91-94). HRW uttrykker at: "While the practice is not the norm in most of India, fake encounter killings occur frequently" (2009, s. 11).

Det blir løpende rapportert om at politiet voldtar kvinner, også i varetekt. Flere NGO-er mener at voldtekt av kvinner hvor polititjenestemenn er overgripere, underrapporteres, fordi ofrene er redde for å stå frem (U.S. Department of State (2014, s. 8).

NHRC har gitt anbefalinger om at alle utenomrettslige drap begått av politiet (*police encounter death*) skal etterforskes av *Criminal Investigations Department*. Mange delstater følger ikke anbefalingene og gjennomfører i stedet interne undersøkelser (U.S. Department of State 2014, s. 2).

NHRC har myndighet til å etterforske voldtektssaker hvor polititjenestemenn er innblandet. I saker som involverer hæren eller paramilitære styrker, mangler imidlertid NHRC mandat til å etterforske og kan kun be om informasjon i saken (U.S. Department of State 2014, s. 8).

Sårbare grupper

Ifølge HRW har marginaliserte grupper tradisjonelt blitt diskriminert og nærmest rutinemessig nektet lik behandling for loven. Dette omfatter blant annet daliter¹⁰, etniske stammer (*tribes*), kvinner, hijras¹¹, sexarbeidere, transseksuelle, samt fattige generelt (HRW 2009, s. 44).

Marginaliserte grupper i det indiske samfunnet, som nevnt over, er spesielt sårbare når det gjelder kontakt med politiet. Blant annet er de mer utsatt for å bli slått av politiet på åpen gate, arrestert på falskt grunnlag, ulovlig varetektsfengslet, samt mer utsatt for politivold generelt (HRW 2009, s. 5, 9, 71, 74). Personer fra marginaliserte grupper, inkludert fattige/ressurssvake, er særlig utsatt for forlenget varetektsfengsling, da de ikke har ressurser til å bestikke politiet til å løslate dem eller kjenner lokale politikere/maktpersoner som kan gripe inn i saken (HRW 2009, s. 9-10).

Marginaliserte grupper er mer utsatt for at politiet unnlater å registrere deres anmeldelse, eller at politiet ikke etterforsker saken (HRW 2009, s. 5, 9). Se også side 6 i denne responsen.

¹⁰ Daliter er ulike grupperinger av kasteløse. Se fotnote 7.

¹¹ Hijras defineres ulikt, men omtales blant annet som det tredje kjønn, eller som en person som verken er mann eller kvinne.

Både politiet og private organisasjoner opplyser at anmeldelser fra kvinner om overgrep og vold i hjemmet, i stor grad ikke registreres eller (ikke) etterforskes av politiet (HRW 2009, s. 51-56).

En del av årsaken til at marginaliserte grupper er utsatt, (gjen)finnes i den såkalte favoriseringskulturen, der personens evne (eller manglende evne) til å betale politiet bestikkelser og personens sosiale status og politiske forbindelser (eller mangel på dette), er avgjørende (HRW 2009, s. 5, 9).

Klageadgang på politiet

Politiets arbeid reguleres av ulike prosedyrer fastsatt gjennom lover og reguleringer, interne retningslinjer, reguleringer fra Høyesterett og retningslinjer fra menneskerettighetskommisjoner (CHRI 2012, s. 21).

Enhver som mener seg urettmessig behandlet eller utsatt for lovbrudd fra politiet, har rett til å klage på politiet. Dette kan gjøres ved å registrere en anmeldelse (FIR) mot vedkommende polititjenestemann. Dette gjøres ved en politistasjon, slik som ved enhver annen anmeldelse. Dersom anmeldelsen (FIR-en) ikke blir akseptert, hvilket ifølge CHRI ofte er tilfellet, kan man klage til *District Superintendent of Police* som skal vurdere saken og eventuelt pålegge politistasjonen registrering av FIR-en. Hvis ingen av disse klagemulighetene fungerer, kan man henvende seg direkte til nærmeste dommer som kan beordre politiet til å opprette en FIR. Man kan også rette en klage til NHRC, eller en menneskerettighetskommisjon (Human Rights Commission) i sin delstat (CHRI 2011b, s. 10).

I 2006 utstedte høyesterett et direktiv som tilsier at delstatene og unionsterritoriene skal opprette egne politiklageorganer, både på distrikts- og delstatsnivå, som kun behandler alvorlige klager rettet mot politiet fra publikum (CHRI 2011a, s. 10-11).

Klageorganet på delstatsnivå skal etterforske hendelser som involverer dødsfall, alvorlige skader og voldtekt i politiets varetekt begått av polititjenestemenn som innehar en høyere stilling fra og med *Superintendent*. Klageorganet på distriktsnivå skal etterforske hendelser som omfatter død, alvorlig skade, voldtekt i politiets varetekt, utpressing, overtakelse av hus/land og alle hendelser som involverer alvorlig misbruk av autoritet fra polititjenestemenn som innehar stillinger opp til *Deputy Superintendent* (CHRI 2011a, s. 6).

Ifølge CHRI hadde kun åtte stater¹² klageorganer som fungerte i 2011. De resterende statene hadde enten ignorert høyesteretts direktiv eller opprettet et organ kun på papiret (CHRI 2011b, s. 16). CHRI mener at klageorganene på delstatsnivå ikke fungerer særlig godt: “Even these eight Authorities are ridden with flaws. Their composition and membership does not ensure any independence, their powers are diluted and they remain starved of fund” (CHRI 2011c, s. 2).

Enhver kan, som tidligere nevnt, klage på politiet ved å henvende seg til ulike kommisjoner, både nasjonalt og på delstatsnivå. Dette gjelder NHRC¹³ og liknende kommisjoner på

¹² Dette er Assam, Chandigarh, Hayana, Goa, Kerala, Puducherry, Tripura og Uttarakhand (CHRI 2011b, s. 16).

¹³ NHRC ble opprettet i 1993. Kommisjonenes mandat er, med visse begrensinger, å utrede klager om brudd på menneskerettighetene, gripe inn i rettsaker som involverer påståtte brudd på menneskerettighetene og vurdere om nytt lovverk er forenlig med grunnloven og internasjonale menneskerettighetskonvensjoner. NHCR kan gi

delstatsnivå¹⁴. Videre kan en klage på politiet via andre nasjonale kommisjoner som *Scheduled Castes and Scheduled Tribes Commission*, *National Commission for Women*, *National Commission for Protection of the Child* og *National Commission for Minorities*. Alle disse kan behandle klager, pålegge (*direct*) politiet til å registrere en FIR, eller gi ordre om kompensasjon til offeret (CHRI 2012, s. 21). Lederne i alle disse kommisjonene er for øvrig medlemmer av NHRC (Svenska Utrikesdepartementet 2011, s. 8).

Ifølge National Crime Record Bureau (2012, s. 161) ble det i 2011 registrert 61 765 klager mot politiet. Dette var en økning på 5,7 prosent sammenlignet med året før. Av det totale antallet klager i 2011, ble det igangsatt etterforskning i rundt 35 prosent av dem, mens rundt 47 prosent ble henlagt.

I 2011 ble 1 229 polititjenestemenn stilt for retten. I alt ble sakene mot 439 personer avsluttet i domstolen hvorav 47 av dem ble dømt, mens 392 ble frikjent (NCRB 2012, s. 162). I løpet av 2011 ble det videre tatt initiativ til disiplinære sanksjoner mot 26 736 polititjenestemenn. Saker mot i alt 15 090 ansatte ble ferdigstilt i 2011, hvorav 873 tjenestemenn ble avskjediget eller fjernet fra stillingen (NCRB 2012, s. 162).

Når det gjelder klager vedrørende korrupsjon, også i politiet, kan man henvende seg til *Central Bureau of Investigation*, *Central Vigilance Commission*, *Lok Ayuktas* og *State Vigilance Departments* (CHRI 2012, s. 21). U.S. Department of State (2014, s. 35) opplyser at Central Bureau of Investigation registrerte 583 korrupsjonssaker mellom januar og november 2013. Central Vigilance Commission mottok 7 224 saker i 2012. I tillegg hadde de 1 696 saker gjenstående fra 2011.

Ifølge HRW mangler menneskerettighetskommisjonene i India ressurser. Politiske utnevnelser av medlemmer forekommer, og kommisjonene er lite effektive i arbeidet med å holde personer som begår brudd på menneskerettighetene, ansvarlige. Det er HRWs vurdering at kommisjonene ofte viser motvilje til å kreve påtale av politi eller offentlige tjenestemenn for å ha begått overgrep (HRW 2011, s. 75).

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om. Landinfos responser og temanotater er basert på opplysninger fra både åpne og anonyme kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder.

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater. Responser er utarbeidet innenfor korte frister og inneholder gjerne lite bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

konkrete anbefalinger til parlamentet og offentlige etater. Anbefalingene er imidlertid ikke juridisk bindende (Svenska Utrikesdepartementet 2011, s. 8).

¹⁴ Det er opprettet menneskerettighetskommisjoner, Human Rights Commissions, på delstatsnivå i 20 av 28 delstater (Svenska Utrikesdepartementet 2011, s. 8).

Respons India: Politiet i India

Referanser

Skriftlige kilder

- ACHR, dvs. Asian Human Rights Commission (2011, 21. november). *Torture in India 2011*. New Delhi: ACHR. Tilgjengelig fra <http://www.achrweb.org/reports/india/torture2011.pdf> [lastet ned 5. mai 2014]
- CHRI, dvs. Commonwealth Human Rights Initiative (2008). *Police Organisation in India*. New Delhi: CHRI. Tilgjengelig fra http://www.humanrightsinitiative.org/publications/police/police_organisation_in_india_english.pdf [lastet ned 2. april 2014]
- CHRI (2009). *Your Guide to Using Police Complaints Authorities*. New Delhi: CHRI. Tilgjengelig fra http://humanrightsinitiative.org/publications/police/police_complaints_authorities_user_guide.pdf [lastet ned 8. april 2014]
- CHRI (2011a, oktober). *Seven Steps to Police Reform*. New Delhi: CHRI. Tilgjengelig fra http://www.humanrightsinitiative.org/programs/aj/police/Seven%20Steps%20to%20Police%20Reform_OCTOBER%202011.pdf [lastet ned 4. april 2014]
- CHRI (2011b). *Police Complaints Authorities. Reform Resisted*. New Delhi: CHRI. Tilgjengelig fra http://www.humanrightsinitiative.org/publications/police/PoliceComplaintsAuthorities_ReformResisted.pdf [lastet ned 4. april 2014]
- CHRI (2011c, 11. november). *Submission of Commonwealth Human Rights Initiative (CHRI) for the 2012 Universal Periodical Review of India*. New Delhi: CHRI. Tilgjengelig fra http://lib.ohchr.org/HRBodies/UPR/Documents/session13/IN/CHRI_UPR_IND_S13_2012_CommonwealthHumanRightsInitiative_E.pdf [lastet ned 4. april 2014]
- CHRI (2012, august). *101 Things You Wanted To Know About The Police But Were Too Afraid To Ask*. New Delhi: CHRI. Tilgjengelig fra http://www.humanrightsinitiative.org/publications/police/101_things_you_wanted_to_know_ab_the_police_but_were_too_afraid_to_ask_12.pdf [lastet ned 2. april 2014]
- Governance Knowledge Centre (2011, 27. januar). *FIRs to be available online in Delhi*. New Delhi: Department of Administrative Reforms & Public Grievances. Tilgjengelig fra <http://indiagovernance.gov.in/news.php?id=584> [lastet ned 8. april 2014]
- Heyns, C. (2013, 26. april). *Report of the Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions, Addendum: Mission to India*. New York: UN Human Rights Council. Tilgjengelig fra <http://www.refworld.org/docid/51b98e624.html> [lastet ned 7. mai 2014]
- Hindustan Times (2013, 31. mars). Women constitute only 5.33 % of police forces in India. *Hindustan Times*. Tilgjengelig fra <http://www.hindustantimes.com/india-news/newdelhi/women-constitute-only-5-33-of-police-forces-in-india/article1-1035003.aspx> [lastet ned 3. april 2014]
- Home Office, UK Border Agency (2012, 30. mars). *India. Country of Origin Information (COI) Report*. Croydon: Home Office. Tilgjengelig fra https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/257611/report-03-12.pdf [lastet ned 10. april 2014]
- HRW, dvs. Human Rights Watch (2009, 4. august). *Broken System. Dysfunction, Abuse, and Impunity in the India Police*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/india0809web.pdf> [lastet ned 2. april 2014]
- HRW (2011, 2. februar). *The "Anti-Nationals". Arbitrary Detention and Torture of Terrorism Suspects in India*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/india0211W.pdf> [lastet ned 9. april 2014]
- HRW (2014, 21. januar). *World Report 2014. India*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <http://www.hrw.org/world-report/2014/country-chapters/india> [lastet ned 10. april 2014]

Respons India: Politiet i India

- IRB, dvs. Immigration and Refugee Board of Canada (2011, 22. mars). *India: First Information Reports (FIRs), including procedures and time frames followed by police to inform complainants that an investigation will not be concluded*. Ottawa: IRB. Tilgjengelig fra <http://irb-cisr.gc.ca/Eng/ResRec/RirRdi/Pages/index.aspx?doc=453364> [lastet ned 7. april 2014]
- IRB (2012, 14. mai). *India: Communication between police offices across the country, whether police across India can locate an individual, particularly as a result of registration requirement for employment, housing and education, security checks, and technological surveillance*. Ottawa: IRB. Tilgjengelig fra <http://irb-cisr.gc.ca/Eng/ResRec/RirRdi/Pages/index.aspx?doc=453988> [lastet ned 7. april 2014]
- IRB (2013, 13. mai). *India: Police communication and collaboration between stations; police Communications technology; reasons for state-wide or national search, inter-state arrests*. Ottawa: IRB. Tilgjengelig fra <http://irb-cisr.gc.ca/Eng/ResRec/RirRdi/Pages/index.aspx?doc=454554> [lastet ned 7. april 2014]
- Mishra, S. (2013, 20. august). New law to replace century-old Police Act. *The Times of India*. Tilgjengelig fra <http://timesofindia.indiatimes.com/city/bhubaneswar/New-law-to-replace-century-old-Police-Act/articleshow/21928793.cms> [lastet ned 3. april 2014]
- National Portal of India (2011, 5. august). *Police*. New Delhi: National Portal of India. Tilgjengelig fra <http://www.archive.india.gov.in/citizen/lawnorder.php?id=2> [lastet ned 2. april 2014]
- NCRB, dvs. National Crime Records Bureau (2012, 28. juni). *Crime in India 2011*. New Delhi: National Crime Records Bureau. Tilgjengelig fra <http://ncrb.nic.in/CD-CII2011/Compendium2011.pdf> [lastet ned 2. april 2014]
- Phadnis, A. (2010, 15. februar). The number of policemen per 100,000 people in India is 130. *Rediff News*. Tilgjengelig fra <http://www.rediff.com/news/interview/number-of-policemen-per-100000-people-in-india-is-130/20100215.htm> [lastet ned 3. april 2014]
- Prasad, D. (2012, desember). *Police Complaints Authorities in India. A Rapid Study*. New Delhi: CHRI. Tilgjengelig fra http://humanrightsinitiative.org/publications/police/PCA_Rapid_Study_December_2012_FINAL.pdf [lastet ned 4. april 2014]
- SATP, dvs. South Asia Terrorism Portal (u.å.a). *India. Datasheet. India: Police Organisation in Different States. As on December 31, 2012*. New Delhi: SAPT. Tilgjengelig fra <http://www.satp.org/satporgtp/countries/india/database/indiapolice.htm> [lastet ned 3. april 2014]
- SATP, dvs. South Asia Terrorism Portal (u.å.b). *Police Population Ratio (per 100,000 population)*. New Delhi: SAPT. Tilgjengelig fra <http://www.satp.org/satporgtp/countries/india/database/Police-populationratio.htm> [lastet ned 3. april 2014]
- Shinar, A. (2009, august). *Accountability for the Indian Police. Creating an External Complaints Agency*. New Delhi: Human Rights Law Network. Tilgjengelig fra http://www.hrln.org/hrln/pdf/intern_work/Indian%20Police%20Reform%20Report%20-%20Adam%20Shinar%20_formatted%20by%20Ka.pdf [lastet ned 9. april 2014]
- TI (2011, 22. desember). *Daily Lives and Corruption: Public Opinion in South Asia*. Berlin: TI. Tilgjengelig fra http://www.transparency.org/files/content/pressrelease/20111222_TI-S_South_Asia_EN.pdf [lastet ned 8. april 2014]
- TI, dvs. Transparency International (2013, 3. desember). *Corruption Perception Index 2013*. Berlin: TI. Tilgjengelig fra <http://cpi.transparency.org/cpi2013/results/> [lastet ned 8. april 2014]
- U.S. Department of State (2014, 27. februar). *India 2013 Human Rights Report*. Washington D.C.: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra <http://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/humanrightsreport/index.htm?year=2013&dldid=220392> [lastet ned 2. april 2014]

Respons India: Politiet i India

- Svenska utrikesdepartementet (2011, 7. juli). *Mänskliga rättigheter i Indien 2010*. Stockholm: UD. Tilgjengelig fra <http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=25829> [lastet ned 9. april 2014]

Muntlige kilder

- ACHR, dvs. Asian Centre for Human Rights. Møte i New Delhi 22. november 2011.
- CHRI, dvs. Commonwealth Human Rights Initiative. Møte i New Delhi 23. november 2011.
- HRLN, dvs. Human Rights Law Network. Møte i New Delhi 21. november 2011.

© Landinfo 2014

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.